

RPW/78709/2016 P
Data:2016-12-16

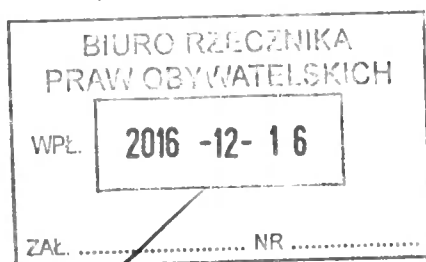

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 14.12, 2016 r.

Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu

DPR.I.071.4.2016.MP

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Stanisław Szwed

W nawiązaniu do pisma z dnia 31 października br., znak: XI.420.1.2016.KWŻ, zawierającego analizy i rekomendacje zaprezentowane na seminarium pt. „*Godzenie ról rodzinnych i zawodowych. Równe traktowanie rodziców na rynku pracy*”, które odbyło się w dniu 6 października br. w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie wyjaśniam, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wspiera starania na rzecz równoważenia życia rodzinnego i zawodowego przez kobiety i mężczyzn.

Uprzejmie wyjaśniam, że szczegółowe informacje dotyczące uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem zostały przekazane Rzecznikowi Praw Obywatelskich w piśmie z dnia 2 maja br., znak: DPR.I.4102.54.2016.JK. i pozostają one nadal aktualne.

Niezależnie od powyższego, pragnę zwrócić uwagę, że od dnia 15 września br. rozpoczęła pracę Komisja Kodyfikacyjna Prawa Pracy, która działa przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zadaniem Komisji jest opracowanie dwóch projektów ustaw, tj. projektu Kodeksu pracy oraz projektu Kodeksu zbiorowego prawa pracy. W skład Komisji wchodzi wybitni przedstawiciele nauki i praktyki indywidualnego i zbiorowego prawa pracy reprezentujący stronę rządową oraz partnerów społecznych. Taki skład Komisji zapewnia opracowanie projektów ustaw odpowiadających wyzwaniom obecnego rynku pracy, w tym także uwzględniających sytuację mającą bezpośredni wpływ na zakres i rodzaj działalności zawodowej podejmowanej przez kobiety.

Przedmiotem prac Komisji będą również zagadnienia związane z godzeniem życia rodzinnego z pracą zawodową. Komisja dokona przeglądu przepisów prawa pracy dotyczących w szczególności urlopów związanych z wykonywaniem funkcji rodzicielskiej, także w kontekście wspierania bardziej równomiernego wykorzystywania tych urlopów przez obydwój rodziców, co mogłoby przyczynić się do zmniejszenia dyskryminacji kobiet na rynku pracy i tym samym będzie wspierało dążenie do zniesienia luki płacowej pomiędzy kobietami i mężczyznami.

Jestem zdania, że kilka miesięcy obowiązywania przepisów Kodeksu pracy znowelizowanych od dnia 2 stycznia br. - ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1268) - w zakresie uprawnień pracowników związanych z opieką nad dzieckiem, jest okresem zbyt krótkim, aby dokonywać oceny ich funkcjonowania i potrzeby wprowadzania ewentualnych zmian.

Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy dotyczącymi urlopu rodzicielskiego obowiązującymi od dnia 2 stycznia 2016 r. prawo pracownika-ojca dziecka do urlopu rodzicielskiego nie jest wprawdzie prawem samoistnym, jednak w stosunku do poprzedniego stanu prawnego znacznie zwiększyła się liczba przypadków, w których pracownik-ojciec dziecka może korzystać z części urlopu macierzyńskiego, a także z urlopu rodzicielskiego lub jego części. Nadal jednak sam fakt bycia ojcem dziecka nie uprawnia pracownika-ojca do korzystania z urlopu rodzicielskiego. Dlatego też w dalszych pracach konieczne będzie uwzględnienie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie C-222/14 *Maïstrellis*, w którym Trybunał orzekł, iż przepisy dyrektywy Rady 96/34/WE z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie Porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez UNICE, CEEP i ETUC, zmienionej dyrektywą Rady 97/75/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. oraz dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym urzędnik zostaje pozbawiony prawa do urlopu rodzicielskiego w sytuacji, gdy jego żona nie pracuje lub nie wykonuje żadnego zawodu, chyba że zostanie ona uznana za niezdolną do sprostania potrzebom związanym z wychowywaniem dziecka z powodu poważnej choroby lub niepełnosprawności.

Konkludując uprzejmie wyjaśniam, że postulaty Rzecznika Praw Obywatelskich w zakresie godzenia życia zawodowego z opieką nad dziećmi, dotyczące m.in. równomiernego podziału urlopów związanych z wykonywaniem funkcji rodzicielskiej pomiędzy rodziców

z uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, równoważenia życia rodzinnego i zawodowego przez kobiety i mężczyzn oraz wspierania różnego rodzaju elastycznych form zatrudnienia, będą rozważane w trakcie trwających prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy.

Niezależnie od powyższego uprzejmie wyjaśniam, że w powyższym zakresie podejmowanych jest szereg inicjatyw zmierzających do upowszechniania zrównoważonego życia rodzinnego i zawodowego, jak również promocji świadomego i odpowiedzialnego ojcostwa. W celu wzmocnienia pozytywnego trendu, jaki obserwujemy w Polsce, dotyczącego coraz większego zaangażowania ojców w opiekę nad dziećmi, rok 2013 został ogłoszony Rokiem Rodziny. W tym również roku zostały wzmocnione działania promujące aktywne ojcostwo oraz sprawiedliwy podział obowiązków rodzinnych. Prowadzone są liczne działania projektowe na rzecz promowania odpowiedzialnego i aktywnego ojcostwa.

W ramach projektu „Aktywizacja społeczno - ekonomiczna kobiet na poziomie lokalnym i regionalnym” (okres realizacji: 2008-2013 r.) przeprowadzono ogólnopolską kampanię społeczną. Jej celem była promocja tematyki godzenia ról rodzinnych i zawodowych, m.in. w zakresie uprawnień pracowniczych, przysługujących pracującym rodzicom w związku z urodzeniem dziecka, w tym informacji nt. urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego i możliwości ich wykorzystania przez obojga rodziców oraz informacji nt. urlopów ojcowskich, uwypuklenie roli ojców w wychowaniu dzieci. W ramach tej kampanii:

- w grudniu 2013 roku został zorganizowany na Stadionie Narodowym ogólnopolski „Kongres Ojców”, w trakcie którego uczestnicy debatowali na temat szczegółowych praktycznych rozwiązań i możliwości realizacji uprawnień przysługujących pracującym rodzicom w związku z urodzeniem dziecka oraz korzyści, jakie w związku z urlopami rodzicielskimi, zyskują rodzice oraz pracodawcy. Wydano także broszurę pt. *Poradnik dla ojców*, która w przejrzysty sposób pozwala na zapoznanie się z wyzwaniami, które zapewnią efektywne ojcostwo,
- w 2013 roku przeprowadzono dwa konkursy: skierowany do pracodawców pt. „Firma Przyjazna Ojcom” oraz skierowany do rodziców pt. „Chwile Ojca i Dziecka”.

W latach 2008-2012 Ministerstwo realizowało także projekt „Godzenie ról zawodowych i rodzinnych kobiet i mężczyzn”. Jednym z jego celów było wzmocnienie mechanizmów godzenia życia zawodowego i prywatnego na poziomie miejsca pracy i lokalnego rynku pracy, między innymi poprzez zaangażowanie ojców w opiekę nad dziećmi oraz dzielenie obowiązków zarówno zawodowych jak i rodzinnych obojga rodziców.

Obecnie Ministerstwo realizuje projekt pt. „Rodzina i praca - to się oplaca!”, którego jednym z celów jest promocja mechanizmów godzenia ról zawodowych i rodzinnych w miejscu pracy, przybliżenie pracodawcom i pracownikom wiedzy na temat mechanizmów i instrumentów ułatwiających godzenie życia zawodowego z rodzinnym. Głównym produktem projektu będzie internetowa platforma dla pracodawców i pracowników zawierająca kompleksowe informacje na temat istniejących rozwiązań prawnych i mechanizmów ułatwiających godzenie życia zawodowego z prywatnym. Równoległe do działań upowszechniających, o których mowa wyżej, Ministerstwo prowadzi portale internetowe, które w sposób czytelny przybliżają wiedzę związaną z rodziną, godzeniem ról, efektywnym ojcostwem (www.rodzina.gov.pl, www.rodzicielski.gov.pl).

Jednocześnie pragnę wyjaśnić, że obecne problemy z dostępnością żłobków, spowodowane trudnościami związanymi z ich zakładaniem i utrzymaniem, są dostrzegane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Obecnie w resorcie trwa przegląd przepisów ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Przy najbliższej nowelizacji planuje się wprowadzić regulacje służące optymalizacji przepisów regulujących sposób założenia żłobka i klubu dziecięcego, a także kwestie lokalowo-sanitarne dla żłobków i klubów dziecięcych. Analizie poddane są również przepisy dotyczące dziennego opiekuna. Prowadzony przegląd ma na celu zaproponowanie przepisów ułatwiających zakładanie nowych miejsc opieki, przy jednoczesnej dbałości o zachowanie bezpieczeństwa dzieci przebywających w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

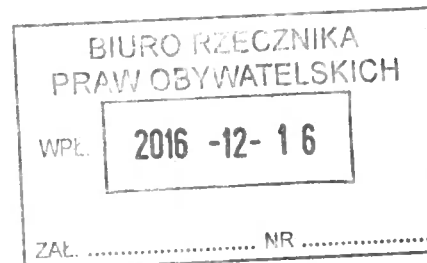
Mam nadzieję, że przedstawione powyżej informacje i wyjaśnienia uzna Pan za satysfakcjonujące i wyczerpujące.

Z poważaniem
Stanisław Szumaj

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

DPR.I.071.4.2016.MP

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 337969/W

**BIURO RZECZNIKA PRAW
OBYWATELSKICH**

**al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

97858-54199-21-R